

УДК 336.1.614.2(477)

Глухова В.І.

к.е.н., доцент., зав. каф. фінансів і кредиту

Булах М.О.

студентка 5 курсу

Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського

ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ

Функціонування системи охорони здоров'я в Україні в умовах переходу до ринкової економіки об'єктивно обумовлює поєднання різних джерел її фінансування, однак основним є державне фінансове забезпечення.

В умовах обмеженості бюджетного фінансування питання удосконалення організації та фінансового забезпечення системи охорони здоров'я, як пріоритетного напрямку державної діяльності, набуває широкої актуальності.

Безоплатна медична допомога, гарантована державою, надається закладами до яких відносяться:

- заклади, що визначаються окремим переліком Кабінету міністрів України, перебувають у загальнодержавній власності і підпорядковуються Міністерству охорони здоров'я України;

- заклади, що перебувають у комунальній власності і підпорядковуються органам місцевої влади і місцевого самоврядування.

Загальна чисельність усіх цих закладів у 2012 р. становила 2,4 тисячі, а в результаті реалізації системних заходів щодо реформування системи охорони здоров'я станом на 1 січня 2015 року склала лише 1,8 тисяч [1].

Аналіз бюджетного фінансування в системі охорони здоров'я здійснено на підставі статистичних даних у розрізі державного й місцевого бюджетів України, а також загального й спеціального фондів по кожному з них [2] (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка та структура бюджетного фінансування охорони здоров'я України за 2012-2015 рр.. у розрізі бюджетів усіх рівнів

Джерело фінансування	Рік	Загальний фонд (ЗФ) (млн. грн.)	Спецфонд (СФ) (млн. грн.)	Всього (млн. грн.)	Питома вага ЗФ (%)	Питома вага СФ (%)
Кошти державного бюджету	2012	9646,2	1712,3	11358,5	84,9	15,1
	2013	11141,2	1738,1	12879,3	86,5	13,5
	2014	8482,6	2098,2	10580,8	80,2	19,8
	2015	10037,4	1413,0	11450,4	87,7	12,3
Темп приросту, %	2015/2012	4,1	-17,5	0,8	3,3	-18,6
Кошти місцевих бюджетів	2012	42326,2	4769,2	47095,4	89,9	10,1
	2013	44808,9	3880,5	48689,4	92,0	8,0
	2014	42726,3	3843,0	46569,3	91,7	8,3
	2015	48938,2	10602,9	59541,1	82,2	17,8

Темп приросту, %	2015/2012	15,6	122,3	26,4	-8,6	76,2
Кошти зведеного бюджету	2012	51972,4	6481,5	58453,9	88,9	11,1
	2013	55950,1	5618,6	61568,7	90,9	9,1
	2014	51208,9	5941,2	57150,1	89,6	10,4
	2015	58975,6	12015,9	70991,5	83,1	16,9
Темп приросту, %	2015/2012	13,5	85,4	21,4	-6,5	52,3

За даними таблиці 1 видно, що обсяг видатків зведеного бюджету на охорону здоров'я за 2012-2015рр.. зріс на 21,4%, причому темп приросту видатків місцевих бюджетів (15,6%) значно переважає аналогічний показник по державному бюджету (4,1%), що у значній мірі спричинено запровадженням з 2015 р. медичної субвенції з державного місцевим бюджетам.

Кошти загального фонду є основними в обсягах бюджетного фінансування охорони здоров'я як на загальнодержавному, так і на місцевому рівнях. По загальному фонду спостерігаємо збільшення видатків на охорону здоров'я за 2012-2015 рр.. в абсолютному вимірі в цілому, а також у розрізі бюджетів, хоча така тенденція зростання не була стабільною, дещо мала коливний характер.

Видатки спеціального фонду зведеного бюджету збільшилися за аналізований період на 85,4% в основному за рахунок суттєвого зростання видатків місцевих бюджетів на охорону здоров'я (на 122,3%). Хоча у загальному бюджетному фінансуванні видно позитивну тенденцію частки коштів спецфонду, однак тут є значні резерви. Певна законодавча неврегульованість, а саме відсутність єдиної методики розрахунку вартості медичних послуг, обмежує можливості більш широкого застосування переліку платних послуг, затвердженого постановою Кабінету міністрів України, а відтак, потенційного збільшення обсягу надходжень спеціального фонду. У зв'язку з чисельними зверненнями місцевих органів виконавчої влади, Міністерством охорони здоров'я України розроблено та оприлюднено проект такої методики [3], проте на сьогодні вона ще не затверджена.

З метою вдосконалення державного фінансового забезпечення закладів охорони пропонуємо:

- на законодавчому рівні затвердити базовий «пакет» медичної допомоги, надання якого держава гарантує всім своїм громадянам безоплатно, а також доповнити перелік платних послуг виходячи з цього «пакету»;
- затвердити методику розрахунку вартості платних послуг, що надаються закладами охорони здоров'я;
- надавати закладам охорони здоров'я більше господарської автономії щодо їх часткового самофінансування за рахунок коштів спеціального фонду.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України, – Режим доступу: <http://ukrstat.org/uk>.
2. Державна казначейська служба України, – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я. - Режим доступу: <http://www.moz.gov.ua/ua/portal/>